

"Tragédiának nézed?
Nézd le gott!
Komédiának, s
múlattatni fog".

Bemutató:
Nemzeti Színház-
Nagyszínpad
2026. 07.23.

Az ember tragédiája

Rendező	ifj. Vidnyánszky Attila
Éva	Mosolygó Sára
Ádám	Medvecky Balázs
Lucifer	Ember Márk
Isten	Dolhai Attila

MADÁCH IMRE

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

Rendező: ifj. Vidnyánszky Attila

Éva: Mosolygó Sára

Ádám: Medvecky Balázs

Lucifer: Ember Márk

Isten: Dolhai Attila

Díszlet- és jelmeztervező: Daróczy Sándor

2026. 07. 23.

NEMZETI SZÍNHÁZ - NAGYSZÍNPAD

Az előadásunk üzenete és szereposztása

A plakát bal felső sarkába szándékosan került Madách sokat idézett sora: „*Tragédiának nézed? Nézd legott / Komédiának, s múltattni fog.*” Ez a mondat tömören fejezi ki azt a kettősséget, amely *Az ember tragédiája* egészét áthatja: a mű egyszerre hordoz súlyt és könnyedséget, filozófiai mélységet és játékos iróniát. Az idézet azért került kiemelt helyre, mert már a plakát első pillantásra jelzi, hogy az előadásunk nem csupán egy komor, „tankönyvszagú” klasszikus, hanem élő, mai, sokszínű színházi élmény. Szerettük volna eloszlatni azt a gyakori előítéletet, hogy a Tragédia nehéz, száraz vagy távoli, ezzel a sorral azt üzenjük: a műben ugyanúgy jelen van a humor, a groteszk és az önreflexió, mint a gondolkodásra készítő tartalom.

Ez a szemlélet határozta meg a szereposztást is. Olyan alkotókat választottunk, akik képesek egyszerre megmutatni a mű mélységét és játékosságát. A rendezést **ifj. Vidnyánszky Attilára** bíztuk, mert színházi nyelve látomásszerű, energikus és modern, ugyanakkor tisztelettel fordul a klasszikusok felé. Rendezéseiben a fizikalitás, a képiség és a szimbolika hangsúlyos, ami különösen fontos egy olyan mű esetében, amely időben és térben folyamatosan vált. Az ő koncepciója képes a Tragédiát kiszabadítani a „kötelező olvasmány” skatulyájából, és valódi színházi eseménnyé emelni. **Éva** szerepére **Mosolygó Sárát** választottuk, mert játékában különleges természetességgel találkozik a finom érzékenység és a csendes, belülről fakadó erő. Éva alakja a műben egyszerre női tapasztalat, remény és érzelmi ív Mosolygó Sára ezt nemcsak hitelesen, hanem mélyen átélte, árnyalt jelenléttel tudja megmutatni. Munkájára jellemző az a fajta figyelem és letisztultság, amely Éva útját igazán mai, átélhető formában teszi láthatóvá. **Ádám** szerepében **Medvecky Balázs** intellektuális, mégis szenvedélyes jelenléte miatt ideális: Ádám örök kételyeit, lázadását és keresését úgy tudja megformálni, hogy az a mai néző számára is átélhető legyen. **Lucifer** szerepére **Ember Márkot** kértük fel, mert színpadi jelenléte egyszerre ironikus, éles eszű és provokatív, pontosan az a hang, amely az idézet játékos, önreflexív tónusát is hordozza. **Dolhai Attila Isten-alakítása** méltóságot, nyugalmat és tiszta hangzást ad a teremtői szerepnek, amely fontos ellenpontja Lucifer szellemes cinizmusának. A látványvilágot megteremtő **Daróczi Sándor** stilizált, mégis funkcionális díszletei és jelmezei pedig segítik, hogy a Tragédia sok korszakon átívelő világa egységes, időtlen és könnyen befogadható legyen.

Az idézet és a szereposztás együtt határozza meg azt is, hogy kiket szeretnénk megszólítani. A fiatalabb korosztályok, különösen a középiskolások, és egyetemisták számára fontos volt, hogy a plakát már első ránézésre jelezze: ez az előadás nem a tankönyv lapjain él, hanem eleven, lendületes és vizuálisan is erős. Számukra az idézet könnyedsége, a modern rendezés és a fiatalos energiájú szereplők jelentik a vonzerőt. Az idősebb generációt ezzel szemben az idézet bölcsessége és a művészek szakmai hitelessége szólítja meg: számukra a Tragédia mélyebb filozófiai rétegei, a színészi játék árnyaltsága és a rendezés értelmező ereje fontos.

Plakátunkon és színlapunkon a zöld szín dominanciája figyelhető meg, amely egyszerre jelképezi az éltető, az élettel teli nem fizikai energiát, amely az univerzum központi energiáját is megjelenítheti. A zöld szín a Bibliában előforduló első szín: A föld minden vadainak pedig, és az ég minden madarainak, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatoknak, a melyekben élő lélek van, a zöld fűveket adom eledelül. És úgy lőn.” (*Genézis 1,30*) A halhatatlanság, a feltámadás színe, az Erények közül a Reményt jelképezi. Ezentúl a gonosz rontó erejét és a halált is. Ez a kettősség színi előadásunkban és végig fog vonulni. *Forrás: Szilárd József: A színek szimbolikája. A Biblia oldalai. Magyarországi Evangélikus Testvérközösség 2021. 8.*

Azért került a homokórába rendezett **Jézus–Lucifer–Ádám–Éva-kép** a színlapra, mert így akartuk megmutatni, hogy a Tragédia világában minden emberi és transzcendens erő ugyanannak az időnek a sodrásában létezik. A homokóra egyszerre jelképezi a sors szűk átjáróját és azt a végtelen ismétlődést, amelyben teremtés, bukás, kísértés és remény újra egymásra rétegződik. A négy arc nem történetet mesél, hanem irányokat jelöl: az emberi út, a hit, a lázadás és a megváltás lehetséges pólusait. Ezzel a képpel azt fejezzük ki, hogy előadásunk a Tragédiát nem időben elhelyezett eseménysornak, hanem egy nagy, közös emberi kérdéskör vizuális lenyomatának tekinti, ahol minden korszak és minden szereplő ugyanabban a lassan lepörgő homokszem-áramlásban találkozik.

Így az idézet, a rendezői koncepció és a szereposztás egységesen azt az üzenetet közvetíti, hogy *Az ember tragédiája* egyszerre lehet gondolkodtató és szórakoztató, súlyos és játékos. Ezzel a megközelítéssel olyan előadást hozunk létre, amely több generáció számára is releváns, és amely képes új fényt vetni Madách művére kiszabadítva azt a „kötelező olvasmány” keretei közül, és visszahelyezve oda, ahová tartozik: *a színház élő, közös terébe.*

